

VARHAISKASVATUSPALVELUT**Toimielin** Opetus- ja varhaiskasvatustalvalautakunta**Tehtävälue** Varhaiskasvatustalvelut**Vastuuhenkilö** Varhaiskasvatustalvohtaja**Tehtävälueen kuvaus**

Ruskon kunnan varhaiskasvatustalvelut tarjoaa ruskolaisille lapsille suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatustalven, opetuksen ja hoidon muodostamaa varhaiskasvatustalven, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Osana varhaiskasvatustalvoimintaa järjestetään koko 6-vuotiaiden ikäloukalle maksutonta esiopetustalven. Varhaiskasvatustalven ja esiopetustalven toteutetaan tarkoituksenmukaisissa tiloissa ja luonnonläheisessä ympäristössä ammatillisesti osaavan ja työhönsä sitoutuneen henkilöstön toimesta.

Ruskolaisilla lapsiperheillä on mahdollisuus valita kunnallisen varhaiskasvatustalven, lasten kotihoidon tai yksityisen varhaiskasvatustalven välillä. Ruskon kunnassa toimii yksi yksityinen päiväkotitalven sekä 4 yksityistä perhepäivähoitajaa. Lisäksi kunta myöntää varhaiskasvatustalven palvelusetelin myös lähiseudun kunnissa toimiviin yksityisiin varhaiskasvatustalvenpaikkoihin.

Ruskon kunnan varhaiskasvatustalvenssa panostetaan vuorovaikutus- ja tunnetaitojen harjoitteluun sekä kiusaamisen ehkäisyyn ja siihen ajoissa puuttumiseen. Pedagogisina painopisteinä kaikissa päiväkodeissa ovat toiminnallinen oppiminen, lasten liikkumisen ja fyysisen aktiivisuuden edistäminen, luontopedagogiikka ja ympäristökasvatustalven. Vuonna 2024 päiväkodeissa keskitytään erityisesti vahvuuksien huomioimiseen, ns. vahvuuspedagogiikan kautta.

Toiminnan toteutuminen talvoisarvioon nähden

Varhaiskasvatustalvenssa varataan palkkamäärärahat lapsimäärään suhteutetulle lakisääteisellem henkilöstöllem. Lakisääteisen henkilöstön määrä on vuonna 2024 aiempia vuosia suurempi, koska alle 3-vuotiaiden lasten osuus varhaiskasvatustalvenssa olevista lapsista on kasvanut.

Varhaiskasvatustalvenlain 540/2018 37 § mukaan 1.1.2030 päiväkodissa kasvatustalven-, opetustalven- ja hoitotehtävissä toimivasta 35 §:ssä tarkoitettusta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatustalven opettajan tai varhaiskasvatustalven sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatustalven opettajan kelpoisuus. Ruskon varhaiskasvatustalvenssa saatiin pätevät varhaiskasvatustalven opettajat lähes kaikkiin avoinna oleviin vakituisiin työsuhteisiin. Sen sijaan sosionomeja ei onnistuttu palkkaamaan syksyksi 2024.

Ruskon varhaiskasvatustalvenssa lasten saama tuki toteutuu hyvin. Toukokuussa 2024 voimassa olevat tuen hallintopäätökset: Yleinen tuki 1, tehostettu tuki 34 ja erityinen tuki 12. Tukea saavat lapset ovat inklusiivisten periaatteiden mukaisesti varhaiskasvatustalven ryhmissä, eikä erityisryhmiä ole. Laki määrittää, että lapsen tuen tarve on huomioitava henkilöstön lukumäärässä (35 §) tai ryhmäkoossa. Ruskon varhaiskasvatustalvenssa tuen lasten tarpeet on huomioitu palkkaamalla avustajia ryhmiin, joissa on useita tuen tarpeisia lapsia. Ryhmäavustajia oli 9 ja 1 henkilökohtainen avustaja.

Arvio riskien toteutumisesta

Varhaiskasvatuksen merkittävimmät riskit liittyvät pätevän henkilöstön saatavuuteen, veto- ja pitovoima tekijöihin sekä lyhytaikaisten sijaisten saatavuuteen. Merkittävän riskin henkilöstön terveydelle sekä toiminnan lainmukaisuudelle aiheuttaa myös huono sisäilma. Se lisää henkilöstön lyhyitä mm. hengitystieongelmista johtuvia poissaoloja ja lisää sijaistarvetta. Tilojen riittävyys on myös yksi lainmukaisen toiminnan riskitekijä. Varhaiskasvatukseen tulee enenevässä määrin alle 3-vuotiaita lapsia, jolloin ryhmätiloja tarvitaan suhteessa enemmän.

Sijaisten saatavuus on vaihdellut, mutta toistaiseksi olemme pystyneet toimimaan lainmukaisten suhdelukujen mukaisesti. Ruskon varhaiskasvatukseen on myös saatu palkattua pätevää henkilöstöä.

Ruskon varhaiskasvatukseen tehdyn opinnäytetyön tulosten mukaan vetovoimatekijöistä parhaiten toteutuu päiväkodin lähiympäristön hyödynnettävyys, työvuoroitoiden huomioiminen, päiväkodin johtajan helppo tavoitettavuus sekä se, että lasten kanssa käytettäviä materiaaleja, välineitä ja leluja on riittävästi. Pitovoimatekijöistä parhaiten toteutuu se, että työssä pääsee monipuolisesti hyödyntämään ja käyttämään omaa osaamista, kokee tekevänsä tärkeää ja merkityksellistä työtä, työyksikössä luotetaan toisiin, sekä työ vastaa omia arvoja. Veto- ja pitovoimatekijöistä heikoin toteutuu mm. oikeudenmukainen palkka, hyvät työsuhte-edut, uusien työntekijöiden hyvä perehdytys, hyvä palautuminen työstä, sekä työn arvostaminen yhteiskunnallisella tasolla

Karhukallion päiväkotitoimitus on purettu ja tilalle rakennetaan hirsirakenteinen uusi päiväkotitoimitus. Muissa päiväkotitoimituksissa ei ole todettu sisäilmaa huonontavia tekijöitä.

Tilojen riittävyys on aiheuttanut ongelmia kevätkaudella 2024. Etenkin Karhukallion purkamisen myötä väistötiloina on jouduttu käyttämään mm. Satumetsän salia. Myös alle 3-vuotiaiden suuri määrä on aiheuttanut tilojen jakamisessa haasteita.

Talousarvioesitykseen sidotut tavoitteet

Tavoite	Arviointikriteeri/ mittari	TA 2024	TOT 30.6.
Kasvavaan /muuttuvaan varhaiskasvatuspalvelujen tarpeeseen vastataan toiminnan edellyttämin tilaratkaisuoin tai muita palvelutuotantovaihtoehtoja hyödyntäen	Omien toimitilojen määrä ja täyttöasteen seuranta (yli 92%) Muiden palvelutuotantovaihtoehtojen määrä ja käyttö	Omat päiväkodit 5 Täyttöaste yli 92% Yksityisen varhaiskasvatuksen määrä pysyy n. 30 %	Toteutunut täysin. Täyttöaste 5/24 Ruskolla yli 100 % Vahdolla 93,93 % Yksityisen varhaiskasvatuksen määrä 32 %
Verkostoitumisen yli sektorirajojen ja sen näkyminen toiminnassa	yhteistoimintamuodot ja määrät	Toiminnallinen yhteistyö esi- ja alkuopetuksessa kaikissa esiopetusryhmissä nivelluokka 1 kpl	Toteutunut. Yhteistyö on ollut säännöllistä.
Palvelujärjestelmän kehittäminen ja asiakkaiden osallisuus palveluprosessissa Positiivinen palvelukokemus	Asiakaskyselyjen määrä ja vastaus% Kyselyn asteikko on 1-5	Joka vuosi kaikille asiakkaille tyytyväisyyskysely, joka toinen vuosi mukaan otetaan yhteistyötahot. vastaus% yli 75 Yksikkökohtainen tulos yli 4,3 Positiivinen palvelukokemus tulos yli 4	Asiakastyytyväisyyskysely toteutettu toukokuussa 2024. Vastausprosentti yhteensä 30%, kunnallinen vaka 35%, yksityinen vaka 25%. Yksikkökohtainen tulos vaihteli 4,2-4,7 välillä. Palvelukokemus ka 4,1.
Pedagogisen toiminnan laadun arviointi ja varmistaminen: lähiympäristön hyödyntäminen, liikunnan kautta tekeminen, toiminnallinen oppiminen ja	Asiakastyytyväisyyskyselyn ja henkilökunnan itsearvioinnin tulokset pedagogisen toiminnan laadusta. Henkilöstön, tiimin ja yksikön oma arviointi, arviointityökalua	Asiakastyytyväisyyskysely + pedagogisen laadun arviointi kysely henkilöstölle vuosittain Kansallisen laadunarviointikyselyn käyttöön otto Lähiympäristön hyödyntäminen ja	Ei ole vielä tehty henkilöstölle kyselyä. Ei ole vielä aloitettu Toteutuu

positiivinen vuorovaikutus	käyttäen sekä arvioinnin tekeminen olemassa oleviin asiakirjoihin (ryhmävasu, tiimisopimus)	liikunnan kautta tekeminen toteutuvat viikoittain joka ryhmässä Toiminnallinen oppiminen ja positiivinen vuorovaikutus toteutuvat päivittäin kaikkien kasvattajien toiminnassa.	Toteutuu vaihtelevasti.
Lapsuudessa helposti saatava tuki	Henkilöstön ja huoltajien arvio. Tuen toteutuminen ryhmissä tarpeen mukaan. Kyselyn asteikko 1-5	Kysely henkilöstölle ja huoltajille. Tulos yli 4.	Kysely huoltajille kevät 2024 ka 4
Sähköisten palvelujen käyttö	Sähköisten palvelujen määrä ja asiakasprosessin kehittäminen	Varhaiskasvatuksen uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto ja käytön tehostaminen.	Käyttöönotto tehty 5/24
Yhteisöllisen kulttuurin synnyttäminen	Vanhempaintoimikuntien määrä Yhteistyö lähiympäristön, esim. vanhusten, koulujen, kolmannen sektorin kanssa. Todennetaan toimintakertomuksista	Jokaisessa yksikössä tai kunnanosassa yhteinen vanhempaintoimikunta Yhteistyö lähiympäristön kanssa toimivaa ja säännöllistä jokaisessa yksikössä.	Esiopetusyksikössä ei ole omaa vanhempaintoimikuntaa. Toteutuu.
Kunnallisen varhaiskasvatuksen kasvua ja sitä kautta uusia investointipaineita hallitaan tukemalla ja mahdollistamalla perheiden valinta-oikeutta kotihoitoon tai yksityiseen varhaiskasvatukseen.	Yksityisen hoidon tuen käyttö: lapsia keskim./vuosi	0	0
	Kotihoidon tuen käyttö: lasten määrä keskim./kk	15%	Kotihoidon tuki 5/24 40 lasta, joustava hoitoraha 10, osittainen hoitoraha 17 = 75 lasta n. 14%
	Palvelusetelin käyttö: lasten määrä keskim./kk	30%	n. 30%

Kotihoidon piirissä 15-20% lapsista (osallistumisaste yli 80%). Palvelusetelillä n. 25-30% varhaiskasvatukseen piirissä olevista lapsista.			
---	--	--	--

Tuloarviot ja määrärahat sekä kuvaus muutoksista alkuperäiseen budjettiin nähden
VARHAISKASVATUS

<u>Ulkoiset</u>	<u>Tp 2022</u>	<u>Ta2023</u>	<u>Ta2024</u>	<u>MTa2024</u>	<u>TOT30.6.</u>	<u>Ta:n tot%</u>
Toimintatuotot	517 887	530 500	374 100	374 100	163 470	43,7
Toimintakulut	-5 208 685	-5 422 500	-5 572 233	-5 572 233	-2 995 049	53,7
josta palvelujen ostot	-1 300 527	-1 413 042	-1 513 505	-1 513 505	-846 634	55,9
Toimintakate	-4 690 799	-4 892 000	-5 198 133	-5 198 133	-2 831 579	54,5
<u>Sisäiset</u>						
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-1 003 268	-1 040 038	-1 027 872	-1 072 972	-583 113	56,7
Toimintakate	-1 003 268	-1 040 038	-1 027 872	-1 072 972	-583 113	56,7
<u>Ulkoiset+Sisäiset</u>						
Toimintatuotot	517 887	530 500	374 100	374 100	163 470	43,7
Toimintakulut	-5 809 127	-6 462 538	-6 600 105	-6 600 105	-3 578 162	54,2
Toimintakate (=sitova)	-5 291 240,11	-5 932 038	-6 226 005	-6 226 005	-3 414 692	54,8
muut laskennalliset erät	-208 333	-221 313	-240 315	-240 315	-120 158	
poistot	-2 675,57	-1 431	-1 023	-1 023	-509	
 nettomenot/asukas	 -854,78	 -954,23	 -1 003,16	 -1 003,16	 -548,37	
 asukkaat	 6437	 6 450	 6 447	 6 447	 6 447	

Varhaiskasvatuksen henkilöstömenojen lisämääräraha-anomus vuodelle 2024, 173 432 €, käsitellään valtuustossa 2.9.2024. Varhaiskasvatuksen maksutuotot jäävät odotettua alhaisemmiksi. Maksutuotot jäävät todennäköisesti n. 100 000 € alhaisemmiksi kun on talousarvioon kirjattu. Nämä vaikuttavat toimintakatteeseen. Asiaksmaksujen alentumiseen on syynä valtakunnallisesti tehdyt muutokset varhaiskasvatuksen asiaksmaksujen tuloarvoihin 1.3.2023 sekä 1.8.2024.

Tuloarviot ja määrärahat
Lasten lukumäärän vaihtelut vuosina 2018 – 2024 eri palvelujärjestelmän muodoissa:

	2019	2020	2021	2022	TA2023	TA2024
varhaiskasv.	331	303	306	302	340	308
josta alle 3-v.	62	49	57	56	75	76
kotihoidontuki	64	84	74	80	80	58
yksit.hoidontuki	101	88	44	1	0	0
palveluseteli	19	33	91	130	135	143 (43 alle 3 v.)
yhteensä	515	508	515	513	555	509

Lapsimäärät yksityisessä varhaiskasvatuksessa

	2019	2020	2021	2022	TA2023	TA2024
Yksityinen päiväkotiki	84	105	110	131	115	120
Yksityinen perhepäivähoito	20	16	20	18	20	23

Nettokustannukset €/ asukas:

	2019	2020	2021	2022	TA2023	Ta2024
varhaiskasvatus	581	582	749	852	887	917
lastenhoidon tuet	212	229	113	66	67	57

Tukimuoto/vuosi	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Kotihoidontuki	268 978	282 391	242 328	289 315	290 000	240 000
Kotihoidontuen kuntalisä	65 777	86 764	63 726	50 119	54 000	40 000
Yksityisen hoidon tuki	178 571	154 882	88 503	1 177	2 000	1 200
Yksityisen hoidon kuntalisä	731 185	564 676	272 215	1663	0	2 000
Osittainen hoitoraha		23 880	26 260	30 227	30 000	30 000
Joustava hoitoraha		23 880	26 260	30 227	33 000	40 000
Palveluseteli	61 370	282 889	744 193	928 228	1 171 000	1 250 000
Yhteensä	1 305 881	1 419 362	1 463 485	1 330 956	1 580 000	1 603 200